

σαγόνοι

σαγόνοι, το, ουσ. [<μσν. σαγόνιν <αρχ. σιαγόνιον, υποκορ. του ουσ. σιαγών], το σαγόνι. (Ακολουθούν 12 φρ.).

- γλίτωσα απ' τα σαγόνια του καρχαρία, διέφυγα από μεγάλο, από θανάσιμο κίνδυνο: «ευτυχώς που πρόλαβα και πετάχτηκα έξω απ' τ' αυτοκίνητο, λίγο πριν αρχίσει αυτό να παίρνει τις κουτροβάλες του στο γκρεμό! Όταν το είδα να σκάει κάτω και να παίρνει φωτιά, τότε μόνο κατάλαβα πως είχα γλιτώσει απ' τα σαγόνια του καρχαρία». Η φρ. άρχισε να κυκλοφορεί ευρέως στις αρχές της δεκαετίας του 1970, μετά την προβολή του κινηματογραφικού έργου *Στα σαγόνια του καρχαρία*.

- γλίτωσα απ' το στόμα του καρχαρία, βλ. συνηθέστ. γλίτωσα απ' τα σαγόνια του καρχαρία.

- μ' έστειλαν στα σαγόνια του καρχαρία, αντιμετώπισα μεγάλο, θανάσιμο κίνδυνο: «αν ήξερα πως θα μ' έστελναν στα σαγόνια του καρχαρία, θα καθόμουν στ' αβγά μου».

- μου βγήκαν τα σαγόνια ή μου βγήκε το σαγόνι, γέλασα πάρα πολύ, ξεκαρδίστηκα: «γέλασα τόσο πολύ με το αστείο που μας είπε, που μου βγήκαν τα σαγόνια»· βλ. και φρ. μου 'φυγαν τα σαγόνια.

- μου 'πεσε το σαγόνι, **α.** ένιωσα μεγάλο θαυμασμό ή έκπληξη από κάτι που είδα: «μου 'πεσε το σαγόνι, μόλις είδα τι γκομενάρα συνόδευε! || μόλις μου 'δωσε αμέσως τα δανεικά που του ζήτησα, μου 'πεσε το σαγόνι, γιατί είναι γνωστός τσιγκούνης». Από την εικόνα του ατόμου που, καθώς είναι κυριευμένος από θαυμασμό ή έκπληξη, ανοίγει το στόμα του έτσι, που να φαίνεται πως έπεσε το σαγόνι του». **β.** μέθυσα πάρα πολύ, έγινα σκνίπα, έγινα φέσι: «χτες βράδυ στο μπαράκι ήπα τόσο πολύ, που μου 'πεσε το σαγόνι». Από την εικόνα του ατόμου που, όταν πει πάρα πολύ και μεθύσει, δεν έχει τη δύναμη να κλείσει καλά το στόμα του και φαίνεται σαν να του έπεσε το σαγόνι».

- μου 'φυγαν τα σαγόνια ή μου 'φυγε το σαγόνι, χασμουριόμουν ακατάσχετα: «είχα τέτοια νύστα, που μου 'φυγαν τα σαγόνια απ' το χασμουρητό»· βλ. και φρ. μου βγήκαν τα σαγόνια.

- πέρασα απ' τα σαγόνια του καρχαρία, διέτρεξα μεγάλο, θανάσιμο κίνδυνο: «μόνο εγώ που δουλεύω στις οικοδομές, ξέρω να σας πω, πόσες φορές στη ζωή μου πέρασα απ' τα σαγόνια του καρχαρία».

- πρόσεχε μη βγάλεις κανένα σαγόνι ή πρόσεχε μη σου φύγει κανένα σαγόνι, ειρωνική παρατήρηση σε άτομο που μασάει πολύ γρήγορα, με σκοπό να προλάβει να φάει όσο μπορεί περισσότερο από το φαγητό που υπάρχει μπροστά του.

- σώθηκα απ' τα σαγόνια του καρχαρία, βλ. φρ. γλίτωσα απ' τα σαγόνια του καρχαρία.

- σώθηκα απ' το στόμα του καρχαρία, βλ. συνηθέστ. γλίτωσα απ' τα σαγόνια του καρχαρία.

- τρέμει το σαγόνι μου ή τρέμουν τα σαγόνια μου, κρυώνω υπερβολικά: «όσο καθόμουν στη γωνία και σε περίμενα, έτρεμαν τα σαγόνια μου απ' το κρύο».

- χτυπάει το σαγόνι μου ή χτυπάνε τα σαγόνια μου, νιώθω υπερβολικό φόβο: «κάθε φορά που περνώ βράδυ έξω από νεκροταφείο, χτυπάνε τα σαγόνια μου»· βλ. και φρ. τρέμει το σαγόνι μου.